

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken, Mártzius 11-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Hadi Történetek.

A' közelebb költ újságunknak elindításától fogva néhány rendbéli tudósításokat kaptunk a' Febr. 27-dikén *Bar-sür-Aubénél* történt verekedésekről. Tegnapelőtt is, tegnap is adott-ki ilyeneket a' Bétsi Udvari Német újság hivatal szerint. Vettünk ugyan ezen dolgokról Würtembergi és Orosz tudósításokat is. Itt következnek mind ezek rendel, először a' Bétsiek szörölszóra, azután a' többekből is a' fontosabbak, vagy olyan dolgok, melyek a' Bétsiekben nem említettek; —

Béts, Mártz. 9-dikén: — „Hogy a' minden cél nélküli és egyenként való öszszetsapásokat elkerüljek seregeink, Febr. 26-dikán egy pont körül gyülekezett öszsze az *Aube* megett a' szövetséges fő armáda, míg az alatt *F. M. Blücher* 24-dikben az *Aubén Baudemontnál* oly célzással általment, hogy Marschal *Marmontot Szanne* mellett megtámadja, 's ily módon a' maga megtámadólag való munkáit *Winzingerodéval* és *Bülowval* egyesülve elkezdje. Az ellenség csak a' *Victor*, *Oudinot*, és *Macdonald* Marschallok szakasz armádáikkal, 's a' *Milhaud* lovasságával követte fő armádáinkat, mellyekkel Febr. 27-dikén *Bar-sür-Aubéből* előre nyomultván az *Arsonvai* tetőket 's a' *Levigny* mellett lévő erdőket is elfoglalta. Noha igen hevesen és nagy lovas massákkal neki esett job szárnyunknak az ellenség, tsakugyan haladék nélkül megtámadtatta őtet a' mi

Felmarschallunk az 5-dik és 6-dik számú armádák által. Az alatt, hogy Gróf *Wittgenstein* a' Herzeg *Gortsakow* vezérése alatt lévő tartalék sereg felé visszakanyarodott, Gen. *Fahlen*, *Würtembergi Eugénis* Princztól segítettén, a' *Levigny* mellett lévő halmokon által az ellenség hátára nyomult. A' verekedés kevés szempillantatok alatt közönségessé lett; a' mi öszszetsatolt gyalogjaink az ellenséget bajonéttal támadták meg a' maga állóhelyén, 's őtet a' leg hevesebb ellentállás mellett is a' halmokon által a' *Bar-sür-Aubé* vágástűjéig vissza nyomták. Híjába újította meg ő három ízben a' maga lovassága által a' leg hevesebb verekedést, hogy hátráló gyalogjait megmenthesse; a' megkülömböztetett belátással kormányoztatott Orosz artilleria pusztító tüze mind annyiszor öszszerontotta az ő sorait, és semmivé tette minden próbáit. Híjába iparkodott még egy ízben állásba helybeztetni magát a' *Bar-sür-Aube* utolsó halmokon: a' Gen. *Volkman* 's a' Gen. *Splényi* lovassága által segítettett Bavarus Oberster *Hartling* jól elintézett 's oldalfélt tett révaló ütések, ezen állást is elvették tőle, 's mind addig nyomultak elleneálhatatlanul előre, míg végezetre Gen. Gróf *Wrede* *Bar-sür-Aube* városát, az a' megett lévő halmokon állott ellenséges nagy szerű ágyúknak tüze mellett is, bajonéttal elfoglalta 's e'szerént a' győzedelmet meghatározta. —

„Ezen fényes győzedelemnek resulta-

tumai, a' hol minden szövetséges seregek egymással vetélkedtek a' vitézségben, 's a' magok érdemeiket újabban megmutatták, a' Kurirnak elindulásakor még nem tudatnak elegendőképpen azért, minthogy a' lovasság még az ellenség' kergetésében foglalatoskodott; de tsakugyan béhozattattak vála már néhány ágyú és néhány száz foglyok. Egyszersmind a' *Bar-sür-Seine* felé vivő úton előre nyomúlt ellenséget is megtámadták a' *Württembergi* koronaörökös Princz és a' Gróf *Gyulay* seregeik, a' honnét hasonló szerentsés resultatumokat lehet bizonyossággal várunk.

Béts Martz. 10-dikén: — „A' *Marschal Victor*, *Oudinot*, és *Macdonald* összsetsatoltatott armádája a' *Generális Mihaud* és *Nansouty* lovasságaikkal egyetemben, a' mi tanyánkra az *Aube* mellett Febr. 27-dikén réaütöttek, melly a' Gróf *Wittgenstein* alatt lévő 6-dik és Gróf *Wrede* alatt lévő 5-dik szakasz armádáink által oltalmaztattak. Az ellenség, melynek megparantsoltatva vála, hogy ezen tanyánkat elvegye, hevesen reánk ütött; *Bar-sür-Aubét* elvette; az *Arszonvali* halmokat és a' *Levigny* mellett lévő erdőt elfoglalta, 's oda látszott iparkodásaival czélozni, hogy a' *Vernonfai* halmot, a' mi állásunknak közép pontját is, elvegye. —

„Azonnal, hogy külömbkülömb tsapatjaink összszegyülekeztek és sort formáltak, fő vezérünk, ki már a' tsata' elején itt volt, azt parantsolta nékiek, hogy minden pontokat, mellyeket az ellenség elfoglalt vála, egyszerre támadjanak meg. Ekkor esett, hogy a' Gr. *Wittgenstein* előreküldetett tsoportjai magokat a' *Hertzeg Gortsakow* alatt lévő tartalékhoz visszavonván, az alatt Gróf *Fahlen* a' lovassággal, az *Eugenius* *Württembergi* Princz gyalogsága által segítettven az *Arentiere* és *Levigny* mellett lévő halmokon által az ellenség' hátameg' előnyomúlt. —

„Ugyan ekkor a' gyalog tartalékok is 's az ott sorban álló *Orosz* *Vasas* osztály,

a' *Vernonfai* mellett lévő lejtős oldalakról az ellenséget, melly ezeket egy sebes odarohanás által foglalta vála el, elkergették. Három ízben tett próbát az ellenség' lovassága, hogy futó gyalogságát védelmezze, de mind annyiszor rendtelenséggel kergettetett vissza az ott álló *Orosz* *Artilleriának* kártátsai által. —

„Az *Arszonvali* halmokat még erős massákkal tartotta elfoglalva az ellenség, hanem a' *Gen. Volkman* jól elintézett oldalaslág tett útja a' *Bavarus* *Oberster Hartling* hasonló jó fordulásával egyetemben, ezt az állást is elvették tőlle; midőn egyszersmind *Gen. Wrede* *Bar-sür-Aube* városába bérontván, azt elfoglalta. A' tsata meg vála nyerve; az ellenség rend nélkül futott-el *Vandeuves* felé, a' hova a' miéink már beszállottak. A' tsata' mezéjít az ellenséges holt testek fedték-bé, elfogtunk 800 embereket, a' kik óránként számosodtak, 's a' kik közt volt *Oberster Moncey* is a' *Marschal Moncey* öttse. Továbbá két ágyú és néhány száz puskák válának ezen fényes napnak resultatuma, a' mik t. i. már ekkor tudva voltak. Minden seregeink és vezérjeink új bizonyosságát mutatták ezen napon a' magok vitézségeknék. A' fő vezérünk *Hertzeg Schwartzenberg* és *Gen. Wittgenstein* gyenge sebet kaptak. —

„*F. M. Blücher* az alatt, míg mi *Bar-sür-Aubénél* foglalatoskodtattuk az ellenség' fő armádáját, *Serzanen* alól, a' meghatározottatott plánum szerént előbb nyomúlt, és a' *Marschal Marmont*, ott álló tsoportjait egész *Eszternayig* vissza verte, 's a' *Marne* vizén hidat tslnáltatott. Az az út, mellyen az az armáda előre nyomúlt, gondoltathatja véllünk a' közelítő nagy történeteket. Költ *Colombgyben* a' fő hadi szálláson *Mártzius* első napján.“

A' *Württembergi* selegektől, mellyek ekkor 26 ezer emberekre számláltattak, *Stuttgardba* érkezett tudósítások szerént,

a' három Monarchák Febr. 26-dikán *Chau-montban* voltak fő hadi szálláson, a' Herceg Schwartzenberg fő hadi szállásása pedig ugyan akkor Colombeyben volt; a' hováazzal az örvendetes tudósítással érkezett vala meg Pruszsus Generális *Hacké*, hogy F. M. Blücher már Gen. Bülowval és Winzingerodéval egyesült, és Nugenthez elő is nyomult, 's e' szerint a' Frantzia fő armádának a' háta megé ment. Ezen hírnék megérkezése után a' szövetséges fő armádának minden szakaszai a' fő hadi szállással egyetemben előrenyomultak, és reménlették, hogy még 27-dikben meg fog-nak érkezni *Troyesbe*.

Az Orosz *Bülletin* ilyen kifejezésekkel beszél a' már néhány versben előhozattatott, Febr. 27-dikén történt dolgokat: —

„A' Marschal *Victor* és *Oudinot* armádái 's a' *Macdonaldé*nak egy Osztálya, kinyomultak Bar-sür-Aube városából, és elfoglalták az a' mellett lévő halmokat. —

„Az 5-dik armáda a' Gen. Gróf *Wrede* 's a' 6-dik a' Gen. Gróf *Wittgenstein* vezérlések alatt kirendeltettek, hogy úzzék el onnét az ellenséget, kinek hathatós el-lentállása hátat adni kéntelenítették a' szövetségesek' vitéz iparkodásaiknak. — A' Frantziák visszanyomattattak, és kéntelenek voltak Bar-sür-Aube városába vissza menni. A' Szövetségesek' gyalogjaik a' városba bérontottak, 's minden akadályokon győzedelmeskedtek, mellyeket az ellenség az útzáknak elrekesztésekkel nékik eleikbe tenni iparkodott, és kiűzték őket a' városból mind a' mellett is, hogy az ellenség minden házakból szakadatlanul tü-zelt rájuk. A' Frantzia seregek részszere-ént *Spoyn* által, rész szerint a' *Dienvillei* úton *Vandoeuvres* felé vonták magokat vissza. Kergettetnek; —

„A' foglyok' száma 600 emberekből áll, kik között sok tisztak vannak. —

„Egy Kurir, a' ki *F. M. Blücher*-t jött, olyan tudósítást hozott, hogy a' Slezsiái armáda Febr. 24-dikén *Vandemontnál* az *Aubén* által ment, és az azon napon megveretett *Marmontot* *Sezannétől* *Laferté-Gaucher*hez visszanyomta. *F. M. Blücher* Febr. 27-dikén *Laferté-sous-Jour*-rébe megérkezett, a' hol magát az északi armádának egy részével összesatolta, a' melly armáda mind együtt 200,000 embernél többet foglal magában. Ez az armáda, melyről *Napoleon Császár* azt mondotta vala, hogy *semmitvé tétetett*, most *Meaux* városán *marsirozik* által egyenesen *Párisnak*.“

Spanyol Ország.

A' *Frankofurtumi* újságban ezeket írják *Londonból* Febr. 12-dikén: — „*Lisbonából* egy postahajónk érkezett-meg tegnapi, melly egyebek közt azt az újságot hozta, hogy az a' *St. Carlos* nevű Herceg, a' kit 7-dik *Ferdinandus* Spanyol Király Frantzia Országból a' maga *Napoleon Császárral* kötött egyezésével *Madridba* küldött vala, innét ismét visszament *Párisba*, és a' *Kortések*' nyilatkozatását hat exemplárokban oda vitte, mellyben ilyen kifejezések fordulnak elő: — *A' Spanyol nemzet sem Bonapártól, sem általyában Frantzia országgal, nem fog soha semmi némű alkudozásba bocsátkozni előbb és addig, míg ez ő Kiáltya szabadságba nem helyeztetődik, és a' Frantzia seregek a' Spanyol földről mind el nem távoznak.*

Elegyes Dolgok.

Schafhausenből azt írják, hogy Febr. 22-dikén 100 szekerek mentek ott a' környéken által, zabbal szénával 's egyéb e' felékkal, a' mellyek Frantzia országba viszik az ellenséget, a' hol az onnét mostan visszaérkezett embereknék vallástételek szerint igen nagy szükség van ellenség dol-

gában, mellyen minden úton módon segíteni akarnak.

Hollandiai Flandriába Biztosok érkeztek az Orániai Princztól, mint *Szövetséges Belgiomi* uralkodó Fejedelemtől, a' kik a' nevezett Flandriát ezen Princznek nevében kormányozzák. — Már *Ostendét* is felkérték a' Szövetségesek. — *Antwerpiát* még védelmezi annak mostani Kormányozója, hajdani Frantzia Direktor *Carnot*. — A' Svétziai Koronaörökös, a' ki néhány napoktól fogva Kolóniában tartózkodott, onnét már most útnak indult *Aachen* felé, a' hova az újabb tudósítások szerént megérkezett.

Petersburgból írják az újságlevelek, hogy a' *Szerviai* nevezetes volt vezér *Czereny György* orosz szolgálatra lépven, General Lajtnantra neveztetett a' Császártól. A' *Graeczi* tudósítások szerént ő ott nem régen utazott által a' szövetséges nagy armádához.

A' *Budai* újságban olvassuk, hogy ott e' hónap' 2-dikán estvéli tizedfél órakor, *Semsey András* úr ő Exc.ja, a' Sz. István Rendjének Komendátori Keresztése, valóságos Cs. K. Camerárius és Titkos Tanácsos, Magyar országai Királyi Kintstármester, a' Magyar Országai K. Kamara' Előfőljelje, Nemes Abaujvár Vármegye' fő Ispánya, életének 60-dik eszteudejében, meghalálozott, kinek elenyészése által, valamint a' Haza, Monárcha, és Státus, úgy az emberiség és virtus is, olyan kárt vallottak, mellyet közönségesen megéreznek. Igen fájdalmas szenvedések között múlt-ki ezen hazánk' nagy oszlopa a' világból.

Komáromban Febr. 18-dikán halt-

meg Cs. K. igen érdemes Fegyvertármester *Báró Davidovich Pál* úr, a' *Mária Theresia* Rendjének Rittere, a' 34 számú Gyalog Regimentnek tulajdonosa, Komárom várának Kormányozója, a' hol rangjához illő katonai pompával temettetett el.

Az a' 36 tisztekből és 1236 altisztekből's közemberekből álló *Horváth* sereg mellyet (mint ezen történetnek históriáját már más alkalmatossággal megírtuk) *Glogauból* az ott lévő Frantzia Kormányozó kibotsátott, az Oberstlajtnant *Wischnich* úr vezérlése alatt, e' hónap' 7-dikén *Posonyba* megérkezett, és oda kardalpuskával, katonai pompával bémarschirozott. Ezen sereg azon határőrző 6-dik Regimenthez tartozott, melly az 1809-dik esztendőbeli békekesség szerént Frantzia országnak engedtetett, 's azolta az 1812-dik és 1813-dik esztendőkhöz a' Frantziákkal együtt verekedvén az Oroszok ellen, 's végezetre a' *Glogau* városban lévően őrizeten, mind addig ott volt, míg a' Frantziákat érdeklő sok szerentsétlenségeket, az ostromlók által oda behányatott újságokból megtudta, 's vélek tovább szolgálni nem akarván, szabadon kibotsátatott. Horváth ország felé a' maga hazájába tolytatja útját ez a' sereg leg nagyobb örvendéssel. *Posonyban* is nagy örömmel fogadtott a' lakosoktól. Az oda való Komendáns F. M. Lajtnant Gróf *Hadik*, eleibe ment a' városból, 's által kísérte azt a' városon.

Nápolyban közönséges újságok által kihirdettetett-ki, hogy a' békekesség Anglia és Nápoly ország között megkötetett, és a' kereskedés valamint a' *Nápolyi* úgy a' *Mediterraneumi* egyéb kikötőhelyekben is felszabadított.

Márzius 9-dik napján adtak 100 Forint Conventziós pénzért 205 7/8 forintot *Váltótzédulában* — Egy Császár aranyért 9 f. tot és 19 7/8 krt.

Irta Pántrél Dániel.